

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
Україна, 01008, м. Київ, вул. М.Грушевського, 5

№ 04-03/6-921 від «12» грудня 2018 року

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

(01033, м. Київ, вул. Жилянська, 14)

Суб'єкти права на конституційне подання
47 народних депутатів України

Уповноважені за дорученням народні депутати України:

Новинський Вадим Владиславович
01008, Україна, м. Київ,
вул. Грушевського, 5
ел. пошта: Novynskyi.Vadym@rada.gov.ua

Долженков Олександр Валерійович
01008, Україна, м. Київ,
вул. Грушевського, 5
ел. пошта: Dolzhenkov.Oleksandr@rada.gov.ua

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПОДАННЯ

щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про підтримку звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні» від 19 квітня 2018 року № 2410-VIII

Відповідно до **статей 147 і 150 Конституції України, пункту першого частини першої статті 7, статей 51 і 52 Закону України «Про Конституційний Суд України» від 13 липня 2017 року № 2136-VIII** звертаємося до Конституційного Суду України з клопотанням про відповідність Конституції України (конституційність) Постанови Верховної Ради України «Про підтримку звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні» від 19 квітня 2018 року № 2410-VIII («Голос України» від 20.04.2018 року, № 74) (далі – Постанова).

Відповідною **Постановою** Верховна Рада України, зазначаючи про важливість надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні, на основі якого вона зможе посісти належне місце в родині помісних православних церков, підтримала звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні (далі – Звернення).

Президент України як глава держави Україна, який представляє її громадян, звернувся із проханням до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православній Церкві в Україні.

Президент України у даному **Зверненні** зазначає, що Томос ще більше укріпить релігійну свободу в Україні та міжконфесійний мир, посилить права та свободи громадян, піднесе на нові висоти повагу та авторитет Вселенського Патріарха серед українців, сприятиме утвердженню незалежності і самостійності України у духовному вимірі.

Однак, суб'єкти права на конституційне подання вважають, що підтримка Верховною Радою України такого Звернення до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні навпаки нівелює релігійну свободу та міжконфесійний мир в Україні, порушує права та свободи громадян, зокрема конституційне право на свободу світогляду і віросповідання та є прямим втручанням держави у церковні справи.

Отже, зазначена Постанова, якою Верховна Рада України підтримала Звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні, не відповідає Конституції України (є неконституційною), адже порушує конституційні приписи та права громадян.

На виконання вимог частини третьої статті 51 Закону України «Про Конституційний Суд України» від 13 липня 2017 року № 2136-VIII наводимо обґрунтування тверджень щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови.

ПРАВОВЕ ОБҐРУНТУВАННЯ

І. Щодо відповідності статті 35 Конституції України (конституційності) Постанови

Відповідно до **частин першої-другої статті 35 Конституції України** кожен має право на свободу світогляду і віросповідання. Це право включає свободу сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноосібно чи колективно релігійні культи і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність. Здійснення цього права може бути обмежене законом лише в інтересах охорони громадського порядку, здоров'я і моральності населення або захисту прав і свобод інших людей.

Право на свободу світогляду і віросповідання включає свободу сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культи і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність.

Світогляд – це система найзагальніших уявлень, поглядів, понять щодо світу, який оточує людей, – щодо природи, людини та суспільства в їх цілісності і взаємозалежності, щодо їх сутності, походження, закономірностей існування й розвитку. Серцевиною світогляду є філософські погляди. З цього випливає, що світогляд і думка – споріднені категорії, а тому право на свободу світогляду є, власне, одним із різновидів права на свободу думки.

Неодмінною складовою частиною будь-якого світогляду є вірування (оскільки не всі уявлення про оточуючий світ можуть бути у певний час доведені науково). Предметом цих вірувань можуть бути найрізноманітніші явища – як матеріальні, так і ідеальні, як реальні, так і уявні, як колишні, так і сучасні або майбутні.

Свобода віровизнання як загальносоціальне (природне) право людини – це можливість людини вільно обирати об'єкт своєї віри і визначати власне внутрішнє ставлення до нього.

Свобода віросповідання як загальносоціальне (природне) право людини є можливістю людини вчиняти певні дії або утримуватися від їх вчинення, за допомогою чого об'єктивується її віровизнання.

Отже, свобода віросповідання як загальносоціальне (природне) право людини – це можливість людини вчиняти такі діяння, за допомогою яких приймаються, змінюються та сповідуються релігійні або інші переконання. Така можливість є необхідним складовим елементом свободи особистого самовизначення.

Зазначений конституційний припис якраз і утверджує свободу духовно-ідеологічного самовизначення особи.

Найбільш поширеним різновидом реалізації свободи віросповідання є сповідування віри в того чи іншого бога або в інше трансцендентне начало, тобто сповідування певної релігії. Іншим же проявом цієї свободи є, навпаки, атеїзм.

Відповідно до сучасних загальних закономірностей розвитку інституту основних прав людини є підстави констатувати такі тенденції у здійсненні права на свободу віровизнання:

1) плюралізація вірувань як результат урізноманітнення їх об'єктів. Вона відбувається внаслідок розвитку людської особистості, збагачення її духовних потреб, розширення її світогляду, обізнаності, змін уявлень. Ця тенденція чітко простежується і в Україні, про що свідчать конкретно-соціологічні дослідження стану «релігійності» її населення, зокрема молоді;

2) демонополізація ролі традиційних релігій у визначенні показників моральності, «праведності» способу життя та поведінки особи, життєдіяльності об'єднань, груп, спільнот, у встановленні критеріїв соціально змістовного розмежування «добра» і «зла» за конкретно-історичних умов, обставин;

3) деетнізація віри (зокрема, віри релігійної). Особливо яскраво це спостерігається у процесах поширення нетрадиційних релігій, кількість

прихильників яких збільшується серед представників різних етносів, серед жителів різних континентів, і Україна не є винятком у цьому відношенні. Така тенденція не оминає й традиційні релігії (наприклад, рух «Євреї за Христа»).

Ось чому дедалі рідше вживається поняття «національна релігія» (і відповідно поняття «національна церква»): адже до кожної конфесії належать люди різного етнічного походження, і це цілком нормальне явище. Навіть щодо України, де найпоширенішими є, як відомо, релігії православна (організаційно представлена кількома «центрами», інституціями) та греко-католицька, не можна – з цілком очевидних причин – вважати їх суто національними.

У **абзаці п'ятому підпункту 2.1. пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 8 вересня 2016 року № 6-рп/2016** Конституційний Суд України зазначив, що право на свободу світогляду і віросповідання разом з іншими фундаментальними правами і свободами є основою створення та функціонування демократичного суспільства. Всебічне утвердження і забезпечення цих прав і свобод – головний обов'язок України як демократичної, правової держави.

Конституційний Суд України виходить з того, що це право є однією з конституційних гарантій права громадянина на свободу свого світогляду і віросповідання, думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, на використання і поширення інформації усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір, права на вільний розвиток своєї особистості тощо (**абзац четвертий пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 19 квітня 2001 року № 4-рп/2001**).

В демократичній державі наявність таких прав і свобод є важливим компонентом, який забезпечує реалізацію правової політики саме при такому політичному режимі. Саме це право дозволяє громадянину обирати, а не підкорятись тому, що вже запроваджено або що визнається більшістю.

Оскільки в Україні наявна плюралізація вірувань, то не може бути національної релігії і Єдиної Національної Церкви, як зазначається у **Зверненні** Президента України, яке підтримане **Постановою** Верховної Ради України.

Таким чином, не можна вважати православну релігію суто національною для України, адже поряд є, наприклад, греко-католицька, римо-католицька, нетрадиційні релігії. Проголошення єдиної національної релігії та встановлення Єдиної Національної Церкви є порушенням конституційного права громадян на свободу світогляду і віросповідання.

Тобто, **Постанова** не відповідає приписам **частини першої статті 35 Конституції України** (є неконституційною).

В усіх вищезазначених тенденціях знаходить прояв закономірне розширення права людини на свободу віровизнання і свободу віросповідання – процес, безумовно, прогресивний і гуманістичний. Такий процес цілком відповідає міжнародним принциповим засадам.

Так, у **статті 18 Загальної декларації прав людини**, затвердженої Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року («Офіційний вісник України» від 15.12.2008 року, № 93) зазначається, що кожна людина має право на свободу думки, совісті і релігії; це право включає свободу змінювати свою

релігію або переконання і свободу сповідувати свою релігію або переконання як одноособово, так і разом з іншими, прилюдним або приватним порядком в ученні, богослужінні і виконанні релігійних та ритуальних обрядів.

Статтею 18 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, затвердженого Генеральною Асамблеєю ООН від 16 грудня 1966 року, ратифікованого Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19 жовтня 1973 року встановлено, що кожна людина має право на свободу думки, совісті і релігії. Це право включає свободу мати чи приймати релігію або переконання на свій вибір і свободу сповідувати свою релігію та переконання як одноосібно, так і спільно з іншими, публічно чи приватно, у відправленні культу, виконанні релігійних і ритуальних обрядів та вчень. Ніхто не повинен зазнавати примусу, що принижує його свободу мати чи приймати релігію або переконання на свій вибір. Свобода сповідувати релігію або переконання підлягає лише обмеженням, які встановлено законом і які є необхідними для охорони суспільної безпеки, порядку, здоров'я і моралі, так само як і основних прав та свобод інших осіб.

У статті 9 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, затвердженої Радою Європи від 4 листопада 1950 року та ратифікованої Законом України від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР (далі – Європейська конвенція з прав людини) наголошується, що кожен має право на свободу думки, совісті та релігії; це право включає свободу змінювати свою релігію або переконання, а також свободу сповідувати свою релігію або переконання під час богослужіння, навчання, виконання та дотримання релігійної практики і ритуальних обрядів як одноособово, так і спільно з іншими, як прилюдно, так і приватно.

Відповідно до **частин першої-другої статті 2 та частини другої статті 4 Декларації про права осіб, які належать до національних або етнічних, релігійних і мовних меншин**, прийнятої резолюцією 47/135 Генеральної Асамблеї ООН від 18 грудня 1992 року, особи, що належать до національних чи етнічних, релігійних та мовних меншин (надалі називаються особами, що належать до меншин), мають право користуватися досягненнями своєї культури, сповідувати свою релігію та відправляти релігійні обряди, а також користуватися своєю мовою у приватному житті та публічно, вільно та без втручання чи дискримінації у будь-якій формі. Особи, що належать до меншин, мають право активної участі в культурному, релігійному, громадському, економічному та державному житті.

Держави вживають заходів для створення сприятливих умов, які дозволять особам, що належать до меншин, виражати свої особливості та розвивати свою культуру, мову, релігію, традиції та звичаї за винятком тих випадків, коли конкретна діяльність здійснюється з порушенням національного законодавства та суперечить міжнародним нормам.

Здійснення конституційного права на свободу світогляду і віросповідання може бути обмежене законом лише в інтересах охорони громадського порядку, здоров'я і моральності населення або захисту прав і свобод інших людей.

У **частині третій статті 35 Конституції України** зазначається, що церква і релігійні організації в Україні відокремлені від держави, а школа – від церкви. Жодна релігія не може бути визнана державою як обов'язкова.

Відповідно до **статті 5 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації»** від 23 квітня 1991 року **№ 987-XII** (із наступними змінами) (далі – Закон № 987-XII) в Україні здійснення державної політики щодо релігії і церкви належить виключно до відання України. Церква (релігійні організації) в Україні відокремлена від держави. Держава не втручається у здійснювану в межах закону діяльність релігійних організацій, не фінансує діяльність будь-яких організацій, створених за ознакою ставлення до релігії. Усі релігії, віросповідання та релігійні організації є рівними перед законом. Встановлення будь-яких переваг або обмежень однієї релігії, віросповідання чи релігійної організації щодо інших не допускається. Релігійні організації не беруть участі у діяльності політичних партій і не надають політичним партіям фінансової підтримки, не висувають кандидатів до органів державної влади, не ведуть агітації або фінансування виборчих кампаній кандидатів до цих органів. Священнослужителі мають право на участь у політичному житті нарівні з усіма громадянами.

Згідно із **частиною першою статті 6 Закону № 987-XII** державна система освіти в Україні відокремлена від церкви (релігійних організацій), має світський характер. Доступ до різних видів і рівнів освіти надається громадянам незалежно від їх ставлення до релігії.

Таким чином, Україна є світською державою. Це не означає, що вона впроваджує та підтримує атеїстичну ідеологію, зацікавлена у ній. Це свідчить лише про те, що *держава має бути нейтральною, безсторонньою щодо будь-яких різновидів віри – як релігійних, так і нерелігійних; держава мусить чітко окреслити в законодавстві межі свого втручання (впливу, сприяння, протидії та ін.) у сповідання будь-якої віри, у діяльність релігійних та атеїстичних організацій, виходячи при цьому виключно із загальнолюдських цінностей і прав людини.* Вона не повинна надавати матеріальної підтримки або в іншій формі активно виявляти свою прихильність до будь-яких релігійних організацій, а також до організацій атеїстичного спрямування. Особливе ставлення держави до будь-якої релігії, а також до атеїстів буде порушенням припису **частини третьої статті 35 Конституції України.**

Відповідно до принципу дружнього ставлення до міжнародного права практика тлумачення та застосування Конвенції Європейським судом з прав людини має враховуватися при розгляді справ у порядку конституційного судочинства (**абзац третій підпункту 2.3. пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 1 червня 2016 року № 2-рп/2016**).

Тому необхідно також звернути увагу на практику Європейського суду з прав людини щодо захисту права людини на свободу світогляду і віросповідання.

Яскравий приклад захисту права людини на віросповідання відображено у справі «Гасан і Чауш проти Болгарії». Суть справи полягає в суперечці за лідерство у мусульманській громаді Болгарії між її новим керівником

п. Гасаном і його попередником – Недім Генджевом. Спочатку орган державної влади – Директорат з питань віросповідання – зареєстрував новий статут і нове керівництво, а пізніше примусово виселив головного муфія Гасана з робочого офісу. Після відмови прокуратури захищати його права, а влади – виконувати постанови Верховного суду, п. Гасан 22 січня 1996 року звертається до Європейської комісії з прав людини з позовною заявою.

У рішенні, ухваленому у Страсбурзі 26 жовтня 2000 року, Європейський суд з прав людини одноголосно постановив, що були допущенні порушення **статті 9**, яка розглядалась у світлі **статті 11**, яка передбачає вільне функціонування релігійної громади без свавільного втручання держави. Також суд постановив, що п. Гасан не зміг реалізувати свого права на захист від втручання держави у внутрішню діяльність релігійної організації, що і спричинило порушення **статті 13 Європейської конвенції з прав людини**.

Таке рішення підтверджує той факт, що релігійне життя є незалежним від державного, органи державної влади не мають права самовільно втручатись у діяльність релігійних організацій. Також ця судова ухвала є наглядним прикладом того, що громадянин має право на захист від втручань держави у внутрішню діяльність релігійних організацій.

Позитивна діяльність держави щодо різних конфесій має бути обмежена:

- обліково-реєстраційною діяльністю на основі повідомного (заявницького) принципу;

- *нейтральним арбітруванням* у разі виникнення міжконфесійних суперечок, конфліктів із майнових та деяких інших неідеологічних питань за умови звернення цих організацій до відповідних юрисдикційних державних органів і беззастережного визнання обов'язковості рішень останніх.

Держава має законодавчо визначити межі діяльності, фізичної поведінки (проте аж ніяк не думок, не віри), поза які не можуть виходити прихильники будь-якої релігії або іншої, у тому числі атеїстичної, віри відповідно до міжнародних стандартів цих меж (**стаття 29 Загальної декларації прав людини**, затвердженої Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року («Офіційний вісник України» від 15.12.2008, № 93).

Держава повинна також здійснювати контроль за дотриманням цих меж, тобто за дотриманням законності (законів) віруючими всіх конфесій, усіма релігійними й атеїстичними організаціями, та притягати до юридичної відповідальності ті із них, котрі порушили чинне законодавство.

Безперечно, розглядуване відокремлення не означає відсутності будь-яких контактів, зв'язків між державою та церквою. Як одне із громадських об'єднань церква входить до складу політичної системи (організації) суспільства і через своїх офіційних представників може брати участь у політичному житті у тих же формах, які припустимі для будь-яких звичайних (нерелігійних) громадських об'єднань, організацій.

Томос – це указ, декрет, окружне послання предстоятеля помісної православної церкви у деяких важливих питаннях церковного устрою. Шляхом надання *томоса* деякій частині «материнської» (кіріархальної) церкви офіційно

проголошується автономія в управлінні або автокефалія. У *томосі* використовується урочистіший та повніший підпис, ніж в інших патріарших указах.

Президент України у **Зверненні**, яке Верховна Рада України підтримала **Постановою**, прохав Вселенського Патріарха Варфоломія надати Україні Томос про автокефалію Православній Церкві в Україні.

Надання автокефалії Українській Православній Церкві – це дії церковної і світської влади в Україні та материнської Константинопольської церкви, спрямовані на створення єдиної Помісної Православної Церкви в Україні і набуття нею автокефалії.

Одним із можливих способів надання автокефалії може бути попереднє об'єднання православних церков України, а саме УАПЦ, УПЦ КП та частини УПЦ МП і обрання предстоятеля єдиної помісної православної церкви України.

Отже, **Звернення** Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія щодо надання Томосу про автокефалію Православній Церкві в Україні, яке підтримала Верховна Рада України 19 квітня 2018 року **Постановою**, – є прямим втручанням у церковні справи, адже відповідно до **частини третьої статті 35 Конституції України** Церква є відокремленою від держави, а тому питання церковного життя Церква вирішує самостійно.

Українська Православна Церква, яка має канонічний зв'язок зі Вселенським Православ'ям, не зверталася до Патріарха Варфоломія з проханням надати автокефалію Православній Церкві в Україні та не уповноважувала на це ні Президента України, ані депутатів Верховної Ради України.

Подібні дії держави у церковній сфері могли б бути виправданими лише у випадку, якби Церква в Україні мала законодавчо закріплений державний статус, як це було в історії багатьох держав і досі зберігається в окремих державах світу. Однак, оскільки сьогодні Церква в Україні не має державного статусу та відокремлена від держави, то й державна влада не має підстав втручатися у церковні справи.

Питання надання церковної автокефалії належить до компетенції канонічного права, а не до компетенції державних законів. Автокефалія надається Церкві, а не державі, а тому й ініціювати чи просити про цей статус має Церква, а не держава.

Всупереч тому, що Церква та держава в Україні розділені, влада використовує питання віри і Церкви як інструмент у своїй політичній боротьбі.

Ініціатива влади щодо створення Єдиної помісної Церкви якраз напередодні президентських виборів – це не піклування про Церкву, а спроби вирішити свої політичні завдання та політичне втручання у життя мільйонів православних християн в Україні, підштовхування до нової суспільної напруги.

Томос про автокефалію може бути наданий тільки тоді, коли в країні є відповідна церковна єдність, коли є Єдина Церква, немає паралельних юрисдикцій, що має місце в Україні, та коли до Патріарха Варфоломія з проханням надати Томос про автокефалію звертається Церква, яка має канонічний зв'язок зі Вселенським Православ'ям, а не держава. У всіх інших випадках – це порушення конституційного припису щодо відокремленості

Церкви від держави та недотримання конституційного права людей на свободу світогляду і віросповідання.

У **Заяві Відділу зовнішніх церковних зв'язків Української Православної Церкви від 21 квітня 2018 року** з приводу звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія щодо надання Томосу про автокефалію Православній Церкві в Україні (далі – Заява) вказується, що надання автокефалії Православній Церкві в Україні розглядається як питання не лише релігії, але й геополітики; сфера релігійного життя не повинна ставати предметом політичних маніпуляцій. Не слід змішувати церковні й політичні, а тим більше геополітичні питання. Для Церкви питання автокефалії є не політичним, а еклезіологічним, тобто таким, що стосується життя й природи Церкви, як Тіла Христового (пор. Єф. 1:22-23).

У **Заяві** наголошується, що Українська Православна Церква завжди виступала і виступає за відновлення церковної єдності і за єдину Церкву. Однак, запропонований і озвучений владою спосіб досягнення цієї єдності не відповідає канонічному праву Церкви та суперечить законодавству України. Адже влада просить надати Томос про автокефалію єдиній церковній структурі, якої ще не існує. Саме тому слід спочатку подолати розкол, відновити церковну єдність, і лише після того ставити питання про зміну канонічного статусу єдиної Православної Церкви в Україні. Оскільки без канонічної Церкви неможливо мати єдину Церкву в Україні, то є підстави думати, що насправді під приводом створення єдиної Церкви сьогодні приховуються чергові намагання узаконити церковний розкол.

Питання можливої української автокефалії не може бути вирішене в односторонньому порядку, оскільки воно не узгоджене зі всіма Православними Церквами.

Таким чином, враховуючи все вищевикладене, суб'єкти права на конституційне подання вважають, що оспорювана Постанова не відповідає приписам статті 35 Конституції України (є неконституційною), оскільки Звернення Президента України, підтримане зазначеною Постановою, є прямим втручанням держави у церковні справи, крім цього порушуються конституційні права громадян, а саме право на свободу світогляду і віросповідання, адже наголошується на створенні Єдиної Помісної Церкви в Україні незважаючи на наявність в державі інших паралельних юрисдикцій.

II. Щодо відповідності частині другій статті 8 Конституції України (конституційності) Постанови

В Україні визнається і діє принцип верховенства права (**частина перша статті 8 Конституції України**).

Відповідно до **частини другої статті 8 Конституції України** Конституція України має найвищу юридичну силу. *Закони та інші*

нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

У **Рішенні від 02 листопада 2004 року № 15-рп/2004** Конституційний Суд України зазначив, що верховенство права – це панування права в суспільстві. Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо.

Таким чином, конституційний принцип верховенства права вимагає від органів державної влади, суб'єктів владних повноважень, Президента України у своїй правотворчій діяльності додержуватись, зокрема, встановлених Конституцією України загальних засад конституційного ладу Україні та основних прав і свобод людини і громадянина.

Враховуючи вищезазначене обґрунтування щодо невідповідності Постанови статті 35 Конституції України, можна констатувати, що при прийнятті цієї Постанови порушено принцип частини другої статті 8 Конституції України, оскільки прийнято нормативно-правовий акт, який суперечать Конституції України.

Беручи до уваги вищенаведене обґрунтування, вважаємо, що Постанова не відповідає положенням, передбаченим у частині другій статті 8 та статті 35 Конституції України (є неконституційною).

На підставі викладеного, керуючись статтями 147 і 150 Конституції України, статтями 7, 51, 52, 75 Закону України «Про Конституційний Суд України» від 13 липня 2017 року № 2136-VIII,

ПРОСИМО:

1. Відкрити конституційне провадження у справі за конституційним поданням щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про підтримку звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні» від 19 квітня 2018 року № 2410-VIII.

2. Визнати Постанову Верховної Ради України «Про підтримку звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні» від 19 квітня 2018 року № 2410-VIII такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною).

3. Залучити до участі в конституційному провадженні уповноваженого представника суб'єктів права на конституційне подання за дорученням народного депутата України:

Долженкова Олександра Валерійовича.

Додатки:

1. Витяг із Конституції України від 28.06.1996 року № 254к/960ВР (зі змінами) (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141) на 2-х арк.

2. Витяг із Закону України «Про Конституційний Суд України» від 13 липня 2017 року № 2136-VIII (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 35, ст.376) на 2-х арк.

3. Постанова Верховної Ради України «Про підтримку звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні» від 19 квітня 2018 року № 2410-VIII (Голос України від 20.04.2018 — № 4) на 2-х арк.

4. Витяг із Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23 вітня 1991 року № 987-XII (із наступними змінами) (Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 25, ст.283) на 2-х арк.

5. Витяг із Загальної декларації прав людини, затвердженої Генеральною Асамблеєю ООН 10.12.1948 року («Офіційний вісник України» від 15.12.2008, № 93) на 1-му арк.

6. Витяг із Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, затвердженого Генеральною Асамблеєю ООН від 16.12.1966 року, ратифікованого Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19.10.1973 року (http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/995_043) на 1-му арк.

7. Витяг із Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, затвердженої Радою Європи від 4 листопада 1950 року та ратифікованої Законом України від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР («Офіційний вісник України» від 16.04.1998 — 1998 р., № 13, / № 32 від 23.08.2006 /, стор. 270) на 1-му арк.

8. Витяг із Декларації про права осіб, які належать до національних або етнічних, релігійних і мовних меншин, прийнятої резолюцією 47/135 Генеральної Асамблеї ООН від 18 грудня 1992 року (http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/995_318/print) на 2-х арк.

9. Рішення Конституційного Суду України від 08.09.2016 року № 6-рп/2016 (Офіційний вісник України від 13.10.2016 — 2016 р., № 79, стор. 94) на 8-ми арк.

10. Рішення Конституційного Суду України від 19.04.2001 року № 4-рп/2001 (Офіційний вісник України від 25.07.2003 — 2003 р., № 28, стор. 109) на 5-ти арк.

11. Рішення Конституційного Суду України від 01.06.2016 року № 2-рп/2016 (Офіційний вісник України від 29.06.2016 — 2016 р., № 48, стор. 7) на 8-ми арк.

12. Рішення Конституційного Суду України від 02.11.2004 року № 15-рп/2004 (Офіційний вісник України від 26.11.2004 — 2004 р., № 45, стор. 41) на 13-ти арк.

13. Рішення у справі «Гасан і Чауш проти Болгарії» від 26.10.2000 року (http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SO2374.html) на 6-ти арк.

14.Заява Відділу зовнішніх церковних зв'язків Української Православної Церкви від 21 квітня 2018 року з приводу звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія щодо надання Томосу про автокефалію Православній Церкві в Україні (http://vzcz.church.ua/2018/04/21/zayava-viddilu-zovnishnix-cerkovnix-zvyazkiv-ukrajinskoji-pravoslavnoji-cerkvi-z-privodu-zvernennya-prezidenta-ukrajini-do-vselenskogo-patriarxa-varfolomiya-shhodo-nadannya-tomosu-pro-avtokefaliyu/) на 2-х арк.

Додаток
до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про підтримку звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні» від 19 квітня 2018 року № 2410-VIII

№ пп	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
1.	Балицький Євген Віталійович	284	
2.	Бахтеєва Тетяна Дмитрівна	168	
3.	Білий Олексій Петрович	164	
4.	Вілкул Олександр Юрійович	161	
5.	Воропаєв Юрій Миколайович	172	
6.	Гальченко Андрій Володимирович	247	
7.	Гусак Володимир Георгійович	174	
8.	Добкін Михайло Маркович	162	
9.	Добкін Дмитро Маркович	376	
10	Долженков Олександр Валерійович	182	
11	Ківалов Сергій Васильович	179 333	
12	Кісельов Андрій Миколайович	176	
13	Козак Тарас Романович	173	
14	Колєсніков Дмитро Валерійович	180	
15	Королевська Наталія Юріївна	167	
16	Ларін Сергій Миколайович	165	
17	Мартовицький Артур Володимирович	251	

17 (сімнадцять) підписів

Додаток
до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про підтримку звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні» від 19 квітня 2018 року № 2410-VIII

№ пп	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
18	Матвієнков Сергій Анатолійович	263	
19	Мирний Іван Миколайович	177	
20	Мірошниченко Юрій Романович	179	
21	Мороко Юрій Миколайович	178	
22	Нечаєв Олександр Ігоревич	185	
23	Новинський Вадим Владиславович	170	
24	Омельянович Денис Сергійович	259	
25	Павленко Юрій Олексійович	183	
26	Павлов Костянтин Юрійович	246	
27	Папієв Михайло Миколайович	181	
28	Сажко Сергій Миколайович	265	
29	Скорик Микола Леонідович	169	
30	Солод Юрій Васильович	257	
31	Шенцев Дмитро Олексійович	374	
32	Шпенов Дмитро Юрійович	252	
33	Шурма Ігор Михайлович	186	
34	Шуфрич Нестор Іванович	166	

16 (шістнадцять) аркушів

Додаток
до конституційного подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про підтримку звернення Президента України до Вселенського Патріарха Варфоломія про надання Томосу про автокефалію Православної Церкви в Україні» від 19 квітня 2018 року № 2410-VIII

№ пп	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення	Підпис
35	Батко Юрій Анатолійович	160	
36	Звягільський Юхим Леонідович	255	
37	Гвоздьов Яків Якович	293	
38	Бабак А. В.	138	
39	Кіценко Василь Іванович	184	
40	Демчак Андрій Володимирович	557	
41	Развадовський В. Й.	271	
42	Іоффе Юлій Якович	310	
43	Литвин Володимир Михайл.	269	
44	Шипко Андрій Федорович	250	
45	Молоток Ігор Федорович	358	
46	Барвіненко Віталій Демид.	359	
47	Кісе А. Ів	348	
48	Дунаєв С. В.	309	
49	Всього: 47 (сорок сім) підписів	народних депутатів України	
50	Керівник Управління кадрів		В. Максим'як
51			04.12.2018

14 (чотирнадцять) підписів